

U.G. 6th Semester Examination - 2020**SANSKRIT****Course Code: BSNSCCHT601****Course Title: तत्त्वविद्या ज्ञानतत्त्वम् (दर्शनम्)**

Full Marks : 40

Time : 2 Hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.**Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

1. अधोलिखितेषु दशप्रश्नाः समाधेयाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च : 1×10=10
- दर्शनम्—इत्यस्य प्रत्ययं किम्?
 - भारतीयदर्शनम् कतिविधम्?
 - नास्तिकदर्शनस्य सम्प्रदायद्वयस्य नाम लेखनीयम्।
 - सत्कार्यवादसिद्धान्तस्य प्रवर्तकदर्शनम् किम्?
 - विवर्तवादस्य प्रवर्तकः कः?
 - योगदर्शने तत्त्वं कतिविधम्?
 - न्यायदर्शनस्य प्राचीनग्रन्थं किम्?
 - ब्रह्मसूत्रस्य रचयिता कः?
 - 'चार्वाक' इत्यस्य अर्थः किम्?

- बौद्धदर्शनस्य प्राचीनग्रन्थं किम्?
- तर्कसंग्रहः कस्य दर्शनस्य प्रकरणग्रन्थः?
- तर्कसंग्रहे पदार्थः कतिविधः?
- कर्म कतिविधम्?
- तर्कसंग्रहस्य रचयिता कः?
- अनुभवः कतिविधः?

2. अधस्तनेषु संक्षेपेण संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः 2×5=10

- 'Philosophy' इत्यस्य व्युत्पत्तिगतार्थः किम्?
- आस्तिकदर्शनं कतिविधम्? कानि च?
- आस्तिकदर्शनं किम्?
- तर्कसंग्रहे 'वालानां' इत्यस्यार्थः किम्?
- अभावः कतिविधः?
- ज्ञानं किम्?
- कस्मिन् दर्शने इश्वरस्य अस्तित्वं नास्ति?
- योगदर्शनस्य प्रवर्तकः कः? ग्रन्थस्य नाम किम्?
- असत्कार्यवादी दर्शनं किम्? प्रवर्तकः कः?
- न्यायदर्शने प्रमाणं कतिविधम्?

3. निम्नलिखितेषु विषयद्वयमवलम्ब्य संस्कृतभाषया टीका
विरच्यताम् : $5 \times 2 = 10$

i) सत्कार्यवादः

ii) अन्धकारः दशमद्रव्यः - इत्यस्य खण्डनम्

iii) षट् सन्निकर्षः

4. निम्नलिखितेषु कस्यचिदेकस्य उत्तरं प्रदेयम् : $10 \times 1 = 10$

i) आस्तिकदर्शनेषु कस्यचिदेकस्य दर्शनस्य परिचयः प्रदेयः।

ii) हेत्वाभासस्य परिचयं तर्कसंग्रहानुसारं प्रदेयम्।

iii) पदार्थस्य संक्षिप्तपरिचयं प्रदेयम्।